

Svätopluk (?-894) :

Panovník Velkomoravskej ríše.

Synovec kniežaťa Rastislava, ktorý mu dal okolo roku 867 do správy východnú časť Veľkej Moravy so sídlom v Nitre. Bavorský vojvoda Karolman ho darmi a úplatkami získal, aby uznal franskú zvrchovanosť nad jeho údelným kniežatstvom, a to bez vedomia Rastislava. Keď ho Rastislav na jar 870 chcel za to potrestať, Svätopluk ho zajal a vydal Karolmanovi. Keďže však odmietol uznať Karolmanom dosadených nových správcoch Rastislavho kniežatstva, dostal sa i on koncom roku 870 do franského väzenia. Po vzbure Moravanov vedených kňazom Slavomírom ho Karolman z väzenia prepustil, vrátil mu poklad zhabaný na Rastislavovom dvore a zveril mu svoje vojenské oddiely, ktoré mali potlačiť vzburu Moravanov. Svätopluk sa však so Slavomírom dohodol a franské oddiely rozprášili. Ako veľkomoravské knieža často, väčšinou víťazne, bojoval s franským kráľom a jeho vazalmi a ubránil nezávislosť svojho kniežatstva. Keď si upevnil moc, začal s výbojmi do susedných krajín, ktoré odôvodňoval hlavne šírením kresťanstva. Niekedy po roku 874 uskutočnil výpravu proti poľskému Vislanskému kniežatstvu a pripojil ho k [Veľkej Morave](#), po roku 884 sa zmocnil Sliezska, Čiech, Lužíc. Tým sa Veľká Morava stala ríšou siahajúcou od Tisy po Lužicu. Ako jej knieža (niekedy sa o ňom hovorí ako o kráľovi) si získal autoritu u pápeža, franských kráľov a ich vazalov. Najväčší úspech však dosiahol v roku 880, keď pápež prial Veľkú Moravu pod svoju ochranu. Zložito sa vyvíjali jeho vzťahy k [Metodovi](#), ktorý ho viackrát kritizoval. Po Metodovej smrti dovolil vyhnať zo svojej ríše jeho slovanských žiakov na čele s Gorazdom. Byzantský cisár Konštantín Porfyrogenet vo svojom diele *O spravovaní ríše* zaznamenal, že pred smrťou svojim synom zdôrazňoval a na príklade lámania prútov znázorňoval potrebu svornosti.